

5 בנובמבר 2023

כ"א חשוון תשפ"ד

שאלות ותשובות בנושא תזמ"ז חזוי והערכות שווי - מלחמת חרבות ברזל

בהמשך להודעות סגל הרשות שפורסמו בשבועות האחרונים בנושא מלחמת חרבות ברזל (להלן - "המלחמה"), להלן מספר שאלות ותשובות במענה לפניות של גורמים מפוקחים.

1. תזרים מזומנים חזוי – הכללת ניתוחי רגישות אודות משתנים שאינם תלויי שוק

שאלה

האם תאגיד מדווח שמצרך גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי לדוח הדירקטוריון אשר נכלל בדוח העתי, רשאי לכלול במסגרת גילוי כאמור ניתוחי רגישות אודות ההנחות המרכזיות העומדות בבסיס התזרים החזוי בקשר למשתנים שאינם תלויי שוק?

תשובה

כן. תקנה 10(ב)(14) ותקנה 48(ג)(13) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 ("התקנות"), קובעות כי בעת צירוף גילוי בדבר תזמ"ז חזוי בדוח העתי על התאגיד לפרט, בין היתר, את ההנחות וההערכות ששימשו בקביעת סבירות הנתונים בגילוי בדבר תזמ"ז חזוי, ובכלל זה נתונים תלויי שוק או מקרו-כלכליים וכן ניתוחי רגישות למשתנים תלויי שוק. במסגרת הגילוי כאמור, אין מניעה חוקית כי התאגיד יכלול גם ניתוחי רגישות להנחות המרכזיות של משתנים שאינם תלויי שוק, וכן מידע בדבר השפעת ניתוחי הרגישות על יתרת המזומנים הצפויה לתאגיד בסוף כל תקופה הנכללת בתזמ"ז החזוי, ובלבד כי ניתוחים אלה יהיו ברורים ובהירים, כך שניתן יהיה להבין האם קיים תרחיש אפשרי לפיו בתום תקופה ספציפית הנכללת בתקופת התזמ"ז החזוי, עלולה להיות לתאגיד יתרת מזומנים שלילית. יודגש כי אין באמור כדי לגרוע מחובת התאגיד לכלול את מלוא הגילוי הנדרש על פי תקנה 10(ב)(14) לתקנות וכן ביחס לכל אחת מההנחות שלגביהן נכלל ניתוח רגישות כאמור.

עוד יובהר כי עמדה זו עומדת בעינה וניתן לפעול על פיה בכל עת וללא קשר למצב המלחמה.

2. צירוף הערכות שווי שנועדו לצורך בחינת ירידת ערך של יחידה מניבת מזומנים

שאלה

כיצד תאגיד מדווח נדרש לבחון אם נדרש צירופה של הערכת שווי לשם בדיקת ירידת ערך של יחידה מניבת מזומנים בהתאם לאמור בשאלה ותשובה מספר 3(5) להבהרה שפרסם סגל הרשות לעמדת סגל משפטית 23-105 – פרמטרים לבחינת מהותיות הערכות שווי ("ההבהרה" ו-"העמדה", בהתאמה)¹, לעניין אפשרות סתירת המבחנים הכמותיים לבחינת מהותיות הערכת שווי?

תשובה

ההבהרה שפורסמה מתייחסת, בין היתר, למצבים שבהם התאגיד רשאי לסתור את המבחנים הכמותיים שנקבעו בעמדה לצירוף הערכת שווי של בדיקת ירידת ערך של יחידה מניבת מזומנים. מצבים אלו מאפשרים לתאגיד להפעיל שיקול דעת מסוים אם הערכת שווי כאמור עולה לכדי הערכת שווי מהותית

¹ קישור להבהרה שפורסמה

מאוד המחייבת את צירופה לדיווחי התאגיד. הפעלת שיקול דעת זה נעשית תוך שמירה על איכות ומיקוד המידע המסופק בקשר למכלול הנתונים והנחות המפתח שעל בסיסם קבע התאגיד אם נדרשת י"ע ליחידה מניבת מזומנים ואם לאו.

בפרט, שאלה 3(5) קובעת כי ניתן לסתור את המבחנים הכמותיים לצירוף הערכת שווי אם: **"מדובר על הערכת שווי לצורך בדיקת ירידת ערך של יחידה מניבת מזומנים ותחת כל שינוי אפשרי באופן סביר בהנחות המפתח ששימשו לקביעת ערך בר השבה של היחידה² לא הייתה מוכרת ירידת ערך מהותית מאד (ירידת ערך המהווה מעל 10% מהרווח ומעל 5% מההון העצמי). זאת, ובלבד שניתן גילוי להערכת השווי האמורה כהערכת שווי מהותית בהתאם לתקנה 8(ב)ט חלף כמהותית מאוד"**.

כלומר, בהתאם להבהרה נדרש יהיה לצרף הערכת שווי כאמור רק בנסיבות שבהן שינוי סביר בהנחות המפתח היה מביא להכרה בירידת ערך מהותית מאוד.

להלן מספר דוגמאות להמחשת אופן יישום שאלה 3(5) בהבהרה:

א. כתוצאה מצירוף עסקים נרשם מוניטין בדוחותיו הכספיים של תאגיד בסך של 200 מיליון ₪ והערך הפנקסי של היחידה מניבת המזומנים אשר כוללת את המוניטין עומד נכון ליום 30.9.2023 על 600 מיליון ₪. ליום 30.9.2023, הסכום בר השבה של היחידה מניבת המזומנים בהתאם להערכת שווי שנערכה עומד על 700 מיליון ₪, כך שבהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, החברה לא נדרשת להכיר בי"ע.

סך נכסי החברה מסתכם ל-4,000 מיליון ₪, ההון העצמי של החברה עומד על 1,800 מיליון ₪ והרווח הנקי של החברה המיוחס לבעלים עומד על 250 מיליון ₪.

תאגיד בחן האם בעת שינוי סביר בהנחות המפתח העומדות בבסיס הערכת השווי, הייתה מוכרת י"ע מהותית מאוד (י"ע המהווה מעל 10% מהרווח וגם מהווה מעל 5% מההון העצמי) והגיע למסקנה, כי תחת כל שינוי סביר של ההנחות, תוצאת הערכת השווי מסתכמת לסכום שאינו נמוך מ-600 מיליון ₪ ומשכך באף תרחיש סביר של שינוי בהנחות לא הייתה מוכרת י"ע.

בנסיבות אלה, התאגיד **לא נדרש** לצרף את הערכת השווי לדיווחיו והוא רשאי להסתפק בגילוי להערכת השווי האמורה כהערכת שווי מהותית בהתאם לתקנה 8(ב)ט לתקנות.

ב. בנתוני דוגמא א', יש להניח כי בדיקת התאגיד העלתה כי בעת שינוי סביר בהנחות המפתח העומדות בבסיס הערכת השווי, כן הייתה מוכרת י"ע של היחידה מניבת מזומנים בסכום של 20 מיליון ₪. י"ע כאמור תהווה 8% מהרווח הנקי ו-1.1% מההון העצמי, על כן **אינה** מהווה י"ע מהותית מאוד. בנסיבות אלה, התאגיד **לא נדרש** לצרף את הערכת השווי לדיווחיו והוא רשאי להסתפק בגילוי להערכת השווי האמורה כהערכת שווי מהותית בהתאם לתקנה 8(ב)ט לתקנות.

ג. בנתוני דוגמא א', יש להניח כי בדיקת התאגיד העלתה כי בעת שינוי סביר בהנחות המפתח העומדות בבסיס הערכת השווי, כן הייתה מוכרת י"ע של היחידה מניבת מזומנים בסכום של 50 מיליון ₪. י"ע כאמור תהווה 20% מהרווח הנקי ו-2.8% מההון העצמי, על כן **אינה** מהווה י"ע מהותית מאוד. בנסיבות אלה, התאגיד **לא נדרש** לצרף את הערכת השווי לדיווחיו והוא רשאי להסתפק בגילוי להערכת השווי האמורה כהערכת שווי מהותית בהתאם לתקנה 8(ב)ט לתקנות.

ד. בנתוני דוגמא א', יש להניח כי בדיקת התאגיד העלתה כי בעת שינוי סביר בהנחות המפתח העומדות בבסיס הערכת השווי, כן הייתה מוכרת י"ע של היחידה מניבת מזומנים בסכום של 100 מיליון ₪. י"ע כאמור תהווה 40% מהרווח הנקי ו-5.6% מההון העצמי, על כן **היא כן** מהווה י"ע מהותית מאוד (מהווה מעל 10% מהרווח ומעל 5% מההון העצמי).

בנסיבות אלה, התאגיד **כן נדרש** לצרף את הערכת השווי לדיווחיו.

² ראו לעניין זה סעי' 134(ו) לתקן חשבונאות בינלאומי 36.